

NEGYEI NAPLÓ

XXIII. évfolyam

Szubotica, SZERDA 1922. december 13.

337. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 3-38, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 90 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Leibach-palota)

A beogradi alku

Egyre szélesebb mederben folynak azok a tárgyalások, melyeknek a válság megoldása a célja. S mit kell nekünk látnunk, akik csak messziről, az objektivitás hűvös magasságából nézhetjük azokat az eseményeket, amelyek életünk, sorsunk, jövődönk mulik...

Összül az egyik párt és ezt mondja: A kormányt csak akkor támogatom, ha egy tárgyalás többet kapok, mint amennyit a köz hatalom legutolsó felosztásakor kaptam. Miniszterek csak azok lesznek, akiket én approbálok. Csak azt a törvényjavaslatot teheti magáévá a kormány, amelyet én helyeslek. A válságot pedig az ország érdekében sürgősen meg kell oldani.

Összül a másik párt és azt mondja: A kormányt csak akkor támogatom, ha X nem lesz belügyminiszter és Y nem lesz a nemzetgyűlés elnöke. Nem lehet senki miniszter, aki Z-vel tárgyal. Addig semmit sem lehet tárgyalni, amíg az adójavaslatot el nem fogadják. A válságot pedig az ország érdekében sürgősen meg kell oldani.

Összül a harmadik és azt mondja: Nélkülünk nincs béke és nincs nyugodt kormányzás. Tehát: nem megyünk addig közele, míg nincs meg a béke és a kormány. Az ország érdeke azt követeli, hogy közzetek menjen, teljesítem tehát a parancsot és távolmaradok. Nem szölok bele, hogy nélkülem hogy egyeztek meg, de ha nem X lesz a kormányelnök, akkor levonom a konzekvenciákat.

A pártédek, amelyek mandátumot ad, amelyek befolyást biztosít, amelyek jegyzői és tanítói ki nevezéseket sorozhat sikerei közé, amelyek oltalmába veszi azokat az érdekeket is, amelyek közhatalóságok kedvezésén szeretnek melegezni, a pártédek, melyet a választók szeszélye a választás egy pillanata alatt összetörhet, a melyen az események úgy állaplanak, hogy emléküre is fáradság visszaemlékezni, a pártédek tartja meg döntő szerepét akkor is, amikor az országnak nem csak jelszólul hangzatosított, de eleven élete önzenéltséget és áldozatkészséget követel.

Nem állítjuk, hogy ez a helyzet hi képe s hogy ezek a megnyilatkozások szó szerint is megegyeznek a pártkörök határozataival. Csak karikírozni akartuk ezeket az állásfoglalásokat, amelyek a legdöntőbb pillanatban is a legmeztelenebb párttekineteket kísérlik meg érvényesíteni, amelyek a párturalmat akarják meg erősíteni s a közhatalomban való

részesedést akarják fokozni akkor is, amikor az a törekvésük, ez a politikai rendszerré vált iparkodásuk teszi a válságot ilyen hosszszavú s ilyen nehezen megoldhatóvá.

Ezek az alkudozások, melyek most ismét felburjánóznak a válság talaján, tették állandóan bizonytalanná a koalíciós kormányzást, ezek veszélyeztették szünet nélkül a kormány életét s ezek állandósították s fokozták a megoldhatatlanságig a válságot. S most azt folytatják, amit orvosolni akarnak. Megindultak a tárgyalások a fölött, hogy melyik párt hány tárgyalást, milyen párti lesz a belügyminiszter, milyen párti miniszter lesz a pénzügyi politikáért felelős. Erről mindről szó van. Csak arról nincs szó, hogy végre valami másról kezdjenek beszélni, olyan megoldási módról, mely kiemelkedik a pártédek hínárjából,

Pasics másodsor is visszaadta meghívatását

A radikális párt egyedül akarja a választásokat vezetni Visszantámasztotta a demokraták javaslatait

A kibontakozási tárgyalások a keddi napon sem haladtak pozitív irányba előre. Pasics kormány alakítási kísérlete egy dolgozó kormány létrehozása, teljesen hiábavaló fáradozás. Ezt úgy látjuk Pasics tudja legjobban, vagy mint beavatott körökben beszélük, ő az első, aki nem is kívánja ennek a kísérletnek a sikerét. A radikálisok, akik tovább tudták megőrizni egységüket, mint a demokraták, ennek az előnyét a maguk javára ki is akarják használni és Pasics éppen ezért olyan mederben vezeti a kibontakozási tárgyalásokat, hogy végleges szakadást idézzen elő a demokratáknál. Egy 40–50 tagból álló demokratapárttal egészen más alapon tudnának tanácskozni a radikálisok és biztositani tudnák magukat a számbeli túlsúlyt a kabinetben.

A demokraták ezt jól tudják és ezért nem engedik magukat Pasics által beleszerezni a nyílt pártszakadásba. Bár valójában a szakadás teljes és a felmerült ellentétet a pártban áthidalhatatlanok, kifelé, gondosan megőrzik a fiktív egységet és a Pasics-csal való tárgyalásokon azt erőteljesen hangsúlyozzák.

Nagyon valószínűnek látjuk ezért, hogy munkakormány alakítására nem is fog sor kerülni, hanem választási kormány következnek. A radikális pártban is ennek van többsége, mert remélik, hogy a nagy pártoknak kedvező választói rendszer mellett, ha ők vezetik a választásokat, sikerül többséget szerezniük, a belső harcokban elgyengült demokraták pedig vereséget fognak szenvedni. Politikai körökben már nyíltan beszélnek arról, hogy a radikálisok egyedül szeretnék a választási kormányt megalkotítani és hogy a bel-

olyan koncepcióról, mely nem elreplezni, hanem föltárni akarja az ország népének igazi érdekeit s mely magában hordozza a meggyőződéseknél és jelszavaknál azt az átcsoportosítást is, ami nélkül az elfogulatlan figyelő nem lát menekvést az egyre áradó válságból.

Uj gondolat kellene, új és grandiózus megoldási mód, nagyvonalú koncepció, amelyik nem nézne sem egyéni, sem pártérdekre, nem mérlegelne személyi tekinteteket és politikai aspirációkat s egyedül, de kíméletlenül azt keresné és azt valószínű meg, ami az országnak, az ország népének egyetemes érdeke. De amíg a politikai pártok alkotás helyett alkudnak, addig hanyattunk tovább a világ vizein s nem is remélhetjük, hogy az árböckösárból a békkesség földjének fölbukkanását jelentik.

zett Pasicsot meggyőzni, hogy a párt egységes. Pasics újból kijelentette, hogy addig, míg a demokraták nem tisztázzák egymásközt a helyzetet, nem lehet koalíciós kormányt alakítani, mert nem engedhető meg, hogy a kormány egyik pártja kétszínű politikát folytasson. Garanciákat követelt a párt loyális magatartására.

Pribicevicseivel való tárgyalása után Pasics a radikális klub ülésére ment, ahol ismertette Pribicevicsek nézeteit. Kijelentette, hogy ő a maga részéről elfogadhatatlannak tartja Pribicevicsek javaslatait és hogy Davidovics csoportjával semmiféle kontaktusba sem akar lépni. Kijelentette, hogy Davidovics hívei mindig az ellenzékkel közös célokat szölgáltak és különösen a bizottságokban sokszor veszélyes helyzetbe hozták a kormányt.

A klub Pasics beszámolója után egyöntetűen Pasics mellett foglalt állást és kimondták, hogy

a demokratákkal mindaddig nem lehet együttműködni, amíg pártjukban végleg nem tisztázzák a helyzetet.

Pasics visszaadta meghívatását

A radikális klub ülése után déli 12 órakor Pasics azonnal a királyi udvarba sietett és audiencián jelent meg a király előtt. Pasics ismertette a királlyal a radikális klub határozatát a demokraták javaslatainak visszautasításáról. Mint radikális körökben beszélük,

Pasics második meghívatását is visszaadta a királynak.

Ével meghiusult a második kísérlete is egy munkakormány megalkotására. Hivatalos kommunikék erőll az esti órákig nem adott ki a kormányt.

Hogy Pasics kap-e harmadszor is meghívatást, az a szerdai napon fog eldőlni. Politikai körökben azt hiszik, hogy a király Pasicsot a helyzet további tanulmányozására fogja felkérni és most már a többi pártok politikusaival is érintkezésbe fog lépni.

Davidovicsék helyzete a radikálisok magatartása miatt a demokratapártban nagyon nehéz lett, mert a jobbszárny őket okolja azért, hogy esetleg kimaradnak az új kormányból. Davidovics sajtója, főleg a Novosti ezért éles támadásban részesíti Pasicsot és úgy állítja be a radikálisok kísérletét, hogy az nemcsak a balszárny, hanem a zegrés demokratapárt ellen irányul és Pribicevicset csak eszközzül használják fel ennek a célnak az elérésére. A radikális pártban főleg Nicsics, Jajkovic Velizár és Janjics vezetik ezt a hadjáratot.

A demokrata sajtó általában kudarcot jósol Pasics kísérletének és azt is tudni véli, hogy Pasics visszavonul a politikától.

ügyminiszter ebben az esetben Jovanovics Ljuba lesz, aki erős kézzel fogja a választásokat vezetni.

Davidovics Ljuba kormányalakításáról mind kevesebb szó esik. Ennek fő oka az, hogy míg a horvát blokk nem érkezik meg Beogradba, addig nincs meg mögötte az a parlamenti tömeg, amelyre támaszkodhatna. Ugyanez az oka Protics háttérbe szorulásának is. Egészen más lenne a helyzet, ha a blokk képviselői meg a kibontakozási tárgyalások alatt megérkeznének Beogradba.

Pasics tárgyalásai

Pasics új megbízása alapján kedden délelőtt folytatta megkezdett tanácskozásait a pártok vezetőivel. Először Koroseccel tárgyalt Pasics, aki a klerikális párt távirati hívására hétfőn éjjel visszaérkezett Szarajevóból. Ugy látjuk, a klerikális pártban még mindig megvan a hajlandóság a kormányba való belépésre, ha Szlovéniában megfelelő kompenzációkat kapnának.

Ugyanez a helyzet a szlovén Kmet-pártnál is, akik szintén feltételekhez kötik a kormányba való részvételüket.

Korosec után a falusi párt vezetőit: Diviljactot és Benint fogadta Pasics, akik 7 tagú csoportjukkal szintén be akarnak lépni a kormányba, ha néhány szerintük fontos törvényt felvesz a kormány programjába.

Ezután Pribicevicsek Szvetozár látogatta meg Pasicsot és nagyon hosszú ideig tanácskoztak. Pribicevicsek között Pasicsal a demokratapárt határozatait, amelyek szerint egyenlő részt kérnek továbbra is a kormányhatározatból és arról igyeke-

Felemlik az utadót Szuboticán

Egy millió dinár az utak javítására

A városi és külterületi utak javítása régi megoldatlan problémája már Szuboticának. A tanács rég elhatározta már az utak sürgőssé vált javítását, azonban erre mindeddig nem volt alkalom. A város által felvenni kívánt tizenötmillió dináros kölcsön nagyrészt erre a beruházásra akarta a tanács fordítani, miután azonban a kölcsön megszerzése lehetetlenné vált, em tudták fedezni az utak javításának költségeit sem.

Ezalatt az utak természetesen még jobban leromlottak és a városba vezető utak ma olyan állapotban vannak már, hogy az a veszedelem fenyeget, hogy tavasszal egyes helyek felől Szubotica már egyáltalán nem lesz kocsival megközelíthető. Ezért a városi tanács elhatározta, hogy a rendelkezésére álló egyetlen megoldást választja az utjavításokhoz szükséges költségek előteremtésére: felemlik az utadót.

Az utadó nagysága törvényileg van megállapítva és nem lehet magasabb, mint az állami adó tíz százaléka. Ezért a városi tanács elhatározta, hogy minden adóalanyra három munkanap megváltása fejében 15 dinár és a kocsik rendelkezésre bocsátásának megváltásáért külön 30 dinárt fog kiróni. A törvény értekezésében ugyanis a város mindenkit három napra munkáttá állíthat be az utak javítására és e célra ugyanennyi időre használhatja a magánosok fogatát és lovait is.

Miután azonban az így behajtható összeg is évenként csak 300.000 dinár jövedelmet biztosít a város részére, a tanács keddi ülésén elhatározta, hogy a jövő évi költségvetésbe külön egy millió dindrt fog előirányozni az utjavítások céljaira. Ez az előirányozandó összeg abban az esetben, ha a városnak időközben mégis sikerülne a kölcsönt megszerezni és így ebből fedezhetné az utjavítási munkálatokat, már a városi kölcsön amortizációjának céljára szolgálna, ha pedig a kölcsönt addig sem kapná meg a város, úgy ezt az utjavításokra fordítandó összeget rendes városi adóban fogják a jövő esztendőre kivetni.

A kölcsön megszerzésére különben

a városnak ezidőszent sincsen semmi kilátása, mert az eddigi tárgyalások szerint majdnem lehetetlen látszik, hogy a *Narodna Banka* a hitel folyósítsa. Ezért a város már a jövő évi költségvetés összeállításá-

nál úgy kezd berendezkedni, hogy a feltétlenül szükséges és halaszthatatlan beruházásokra fedezetet teremtsen. Ez a mód végeredményében az adók emelését fogja maga után vonni.

Parlamenti vizsgálóbizottságot küldtek ki az Ulain-Rassay affér kivizsgálására

Ulain kilépett az egységes pártból — Kijelentette, hogy nem tudja vádjait bizonyítani

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlésen lázas izgalommal várták Ulain Ferenc képviselő nyilatkozatát, aki mint ismeretes, a nemzetgyűlés lezárult ülésén *Rassayt*, illetve pártját azzal vádolta meg, hogy választási cikokra *Csehszlovákia* kormányától pénzt kapta.

Az izgalomban bővelkedő keddi ülés megnyitása előtt *Ugron* Gábor közölte *Rassayval* és barátjaival, hogy *Ulain* bejelentette kilépését az egységes pártból és nyílt ülésen bocsánatot fog kérni. Elvárja tehát a *Rassay*-párttól, hogy kímélettel járjanak el vele szemben.

Az elnök délelőtti 11 órakor nyitotta meg a nemzetgyűlés ülését és az elnöki bejelentések után jelenti, hogy *Ulain* Ferenc képviselő napirend előtti felszólalásra szót kért.

A Ház megadja az engedélyt és fészült izgalom között emelkedik szólására *Ulain* Ferenc.

Mindenekelőtt bejelenti, hogy az egységes pártból kilépett és így ezidőszent pártján kívül áll, nem tartozik egyetlen párt köteleibe sem.

Ezután — közbeszólások zuhogó zápora között — rátér a *Rassay*-ügyre és kijelenti, hogy

A *Rassay* után felhozott vádakra vonatkozólag semmiféle bizonyítékkal sem rendelkezik

és így telt nyilatkozatát tárgyalatlanul tekinti.

Sajnádjia, hogy az incidensre sor került, sajnádjia a történeteket, megköveteli a Házat és azokat a képviselőket, akiket nyilatkozatával megbontott.

Ulain beszéde alatt is nagy izgalomban volt a Ház ellenzéki oldala, de a beszéd után szinte elemendris erővel tört ki a felháborodás *Ulain* ellen, aki sápadtan állt helyén.

Az óriási és egyre megújuló zajcsillapítással állt fel szólásra *Rassay* Károly, aki a következőket mondta:

— Nem hiszem, hogy a képviselő ur és a tisztelt Ház azt tartják, hogy az ügyet a képviselő ur nyilatkozatával elintézték tekintse. Az ellenem felhozott vádak a mai viszonyok között egyenlők a halált ítélettel. *Ulain* képviselő ur kijelentette, hogy nem rendelkezik bizonyítékokkal, de a gyantát mindenkinél a szívembe beléplántotta, hogy élenséges országgal szövetkeztem. A vád alapját képező hamis nyugtákat letezem a Ház asztalára és remélem, hogy megindult a nyomozás a tettesek után. A hamis nyugtákról különben a miniszterelnök urnak is tudomása van.

Bethlen miniszterelnök igenlően bólint.

Rassay: Tudja meg az ország, kik azok, akik tudtak erről a dolgról, *Ulain* nemesek rosszhiszemiséggel kell vádolnom, hanem azaz is, hogy maga is részese a hamisításnak. Parlamenti bizottság kiküldését kércm, amelynek feladata lesz megállapítani, hogy került forgalomba a vádak.

Rassay után *Bethlen* miniszterelnök emelkedik szólásra és a következőket jelenti ki:

— Amikor januári utamról hazérkeztem, jelentést kaptam arról, hogy *Rassay* képviselő ur Bécsben járt és ott az emigránsokkal és a cseh követéssel érintkezést tartott fenn. Erről az érintkezéssel nyugtákat is mutatott fel, melyekben *Rassay* nagyobb összegek átvételét ismerte el. Utánajártam a dolognak és irászaklatokkal megvizsgáltattam az inkrimált nyugtákat, mely alkalommal kiűnt, hogy a szóbanforgó nyugták

hamisítványok. Kijelentem azonban, hogy erről az ügyről nem beszéltem *Ulain* képviselő urral és nem tudom, hogy *Ulain* honnan szerezte információt. Az a véleményem azonban, hogy a mai nyilatkozat teljes elégtételt szolgáltatott *Rassay* képviselő urnak.

Ezután újra *Rassay* szólal fel és viszontválaszában a következőket mondja:

— *Bethlen* miniszterelnök ur nyilatkozata engem nem elégíthet ki. Kénytelen vagyok kijelenteni, ha *Ulain* képviselő ur nem nevezi meg azokat, kiiktól az információt szerezte, úgy kénytelen vagyok minden következtetést *Ulainra* vonatkoztatni. A miniszterelnök urnak pedig azt ajánlanom csak, csapja el a közegeit, akik hamisítani tudnak, de nyomozni nem.

Rassay szavai után a nemzetgyűlés az így kivizsgálására parlamenti bizottságot választott.

A piaci affér epilógusa

Megbüntetik a piacot szétkergető rendőrörmestert

A múlt heti hetipiac szétkergetéséért, amint már megírtuk, az azonnal megindított vizsgálat szerint *Putnik* rendőrörmestert terhel a felelősség, miután ő adott az alárendelt rendőri közegeknek parancsot a piac felosztására. A rendőrség azonnal megindította az eljárás őrmester ellen és ennek folyamánaképpen az önkényeskedő rendőraltisztt már kecsden az első büntetésben részesült. Az őrmestert, aki eddig piaci biztos, központi őrmester és a rendőrségi fogda segédfelügyelője volt, a rendőrfőkapitány eddigi hatáskörének megvonásával a VIII. körbe helyezte át.

Az őrmester kihallgatása alkalmával egy régi parancsra hivatkozott és azzal védekezett, hogy annak értelmében akart eljárni, amikor a csi-törtéki hetipiacot felosztalta. A rendőrség azonban megállapították, hogy a hivatkozott parancs sem jogosította fel a rendőrörmestert erre és ő teljesen önkényesen vagy tévesen magyarázta a kiadott hivatalos utasítást.

Az áthelyezés után is tovább folyik a fegyelmi eljárás az önkényeskedő rendőrörmester ellen.

Irodalompolitika

Haraszti Sándor, az írásban kedves és megbecsült társam, a *Bácsmegyei Napló* vasárnapi számában ezen a címen írt cikket az ő ponánsan kikövöcsölt, céltalálható szavai stílusával. Ez az írás azonban nemcsak a helyeslést tapsait kényszeríti ki, hanem magasra huzatja föl az ellenkező szemóldokait. Mert a szempontjai feltétlenül helyesek, de feltétlenül — használhatatlanok. Az irodalompolitika is — politika és ha politika, akkor nem az igazság, s a kitervelt bölcsesség abszolút követelményei irányítják, hanem az okosság, a célhoz siettető szándék és az exigenciáknak való engedelmesség.

Vajdasági irodalom nincs, vajdasági irodalmat teremteni kell — ebben szent és megzavarrhatatlan az egyetértés. Am az irodalom természetének, ha van módja, mi a módja? Az-e, hogy magunkra öltjük a lessing-i tógát — *id est*: gyapjauisóruha — s magunkra erőltessük a körülhetetlenség szempontjait, a mikkeli ki tudjuk úzni — ahogy elénk mondták — az irodalom szentelt berkeiből a hivatottság nélkülülket? (Ez a *Haraszti* Sándor követke- lése). Vagy az-e, hogy melengessünk minden teltségplánát, biztatgassunk és szeressünk, szeressünk, szeressünk mindenkit, akin a teltség istenszaga megörződik, akiben

nem giliszta mozog, de talentum. *Procul este diuitantes* — mondom, sőt harsogom én is. Ami csöpp, szinte csak egy lélektervező levegője, csak egy tapalattnyi helye van itt a magyar íróknak, azt nem szívhajták el és nem foglalhatják el sem a zsursikerek hajszolói, sem a *schöngest*-es önkritikátlanok. De lezárni a sorompókat cs ak azokat beengedni, akik aranyjánosí tehetőséggel, vagy egy Petőfi zsenijével fizetik le a vámot — lehet tiszteletreméltó megalkuvásnéküliség, lehet a kritikai szempontok körülhetetlensége, csak egy nem lehet — irodalompolitika.

Mert azzal tisztában kell lenni, hogy aki irodalmat akar életre hívni, annak nem az Arany Jánosokra kell várnia, hanem a zsenégek mellé kell állnia bátorítóul és karóul. Irodalom itt nincs, csak irodalmi tradíciók vannak s ezek a tradíciók, a maguk fénylő emlékeivel, glóriás multjukkal inkább megőrzik a kezdeményezést, mint bátorítják. Miért nehéz folyóiratot csinálni? Mert le- süjt az összehasonlítás. Miért nehéz írókat nevelni? Mert lever az életünk jártaknak nagysága.

Gazdagok vagyunk tradíciókban, szegények teltséggekben és ködusok áldozatkészségben — ezért nincs vajdasági irodalom. Ezért a fájdalmas hiányért mindent inkább lehet okolni, mint a kritikát. Ez a kritika valóban nem az irodalom-

történet sulyaival mérlegel. Ne is tegye. A kritika ma és itt no legyen az irodalomtörténet lejárta előtt megszámított váltója. Ne az irodalomtörténet métermázsáival mérje meg a pehelynyi tehetőséget. Hanem a föl-felvező bátorságával, jelkendezésével, akár kalandvágyával vegyen kezébe minden frást, ami itt születik meg. És a szeretet szárnyait kösse hozzá az ügyfogyottság lankadt testéhez.

És mennyire nem lehet *Gyulai* Pálokat és *Alfréd Kerr*-eket sürgetni a még csak vágyakban szunnyadó vajdasági irodalom számára. *Gyulai* Pál *Arany* Jánoson és a *Bánk bán*on lett — *Gyulai* Pál, *Kerr* pedig *Ibsen*en, *Hauptmann*on és *Strindberg*en lett — *Kerr*. Honnan jöjjenek világra itt a nagy kritikusok, ha nincs irodalom, amelyik méhében melegené őket?

A csiga utját nem fényvéssel mérik, a fű zsendülésének nem az égi tövolságok a mérői. A bimbózó irodalmat sem szabad a klasszicitás tonnával megmérni, ezerszer inkább az elnézés és segítő szándék patika mérlegén. S ez a termő, ez a langyos erővel fölerő segítő szándék tiltakozik az ellen, hogy a meg nem alkuvó körülhetetlenség szabja meg irodalmi itélkezéseinkben a mérték-egységet. A tipegő lábakra nem szabad vaspáncélt húzni. S azokkal is, akiknek már van mondanivalójuk s akik már megtalálták

hangjukat, amíg nem szólalhatnak meg, mit tehet a kritika?

Más kellene ide, más kellene sürgemni sippal, dobbal, lelkiismeret-bőrszételéssel. Fórumot, nyilvánosságot, levegőt kell teremteni a hivatottak, a tehetőséggel eljegyzettek számára. Jó szóval, lelkes sürgéssel, nemes erőszakkal össze kellene toborozni száz embert, akinek lelke- hez nőtt a magyar kultúra ügye, s akik nem sajnálnának fejlenkit, szinte azt mondom: szívenként egyetlen ezer dinárost egy irodalomtársaság céljára. (Hányszor és milyen fájdalmasan jut ez eszembe, amikor ezer dinárosok cserélnek gazdát egy-egy dartilpartiben.) Ha nincs még a hivatásosok között senki, akinek üzleti szimata elfinomodott volna odáig, hogy merje vállalni az elsőség üzletileg is rentabilis érdemét, a társadalmi áldozatkészségnek kell elvegezni azt, ami előtti megtorpan az üzleti kedv. Száz ezer dinár alapítókével megalakulhatna egy altruisztikus részvénytársaság, amelyik irodalmi folyóiratot ad ki s könyvek kiadására vállalkozik. Ez lenne a reprezentánsa a vajdasági magyar irodalomnak, ez lenne a nyilvánossága, a levegője a vajdasági magyar íróknak. Amíg levegő nincs, nem hívhatjuk életre az írókat és nem korholhatjuk a kritikusokat. Ha életet akarunk, teremtsünk levegőt.

Megkezdődött a rendőrség átszervezése

Uj tanfolyamokat létesítenek a rendőrgénység részére

A subotici rendőrség már régebben tervbevette átszervezése kezdetét vette. A tanács határozata értelmében a rendőrgénység létszámát szaporítják és a rendőrség egy részét lovasitani fogják.

A rendőrség már megkezdte a lovak vásárlását; egy bizottság eddig fizetőkötvet vásárolt és újévig ezt a számot még ki fogják egészíteni ötvenre. Január elseje után ugyanis beolvannak a város pénztárába a felémelt mezőéri díjak és ebből az összegből a rendőrség még harminc lovat fog vásárolni, úgy, hogy egyelőre ötven lovasrendőr fog Suboticán szolgálatot teljesíteni. A lovasrendőrök kiképzésére rövidesen lovagló-iskola nyílik meg, amelyben az oktatást egy lovasági tiszt fogja vezetni és a tanfolyam céljaira a katonaság valószínűleg át fogja engedni a lovardá helyiségét.

Még egy régebbi tervet valósít meg a rendőrség legközelebb. A városi tanács szerdai ülésén fog a rendőrkapitány azon javaslatát felváltani, hogy a rendőrgénység részére *dsinu-dsicsu* tanfolyamot létesítsenek.

A rövidesen megnyitandó tanfolyamon az első csoportban magukat a rendőrkapitányokat és az aliszteket fogják kiképezni, akik aztán a legénység kiképzésénél már mint segédoktatók fognak működni.

Ugyancsak a napokban indult meg egy tanfolyam a rendőrgénység szellemi oktatására. Ez a tanfolyam két részre oszlik és mindenképpen három hónapig fog tartani. A tanfolyamot *Zsivanovics* kapitány vezeti és az a célja, hogy a rendőrgénység ismeretét minden irányban kibővítsék.

Végéhez közeledik

Károlyi Mihály vagyonekhozási pere

Budapestről jelentik: A Károlyi-pör keddi tárgyalásán befejeződtek az előterjesztések azzal a vádbeszéddel, amelyben a magyar államot képviselő *Horváth* Dénes kincstári jogügyi igazgató a következőket mondotta:

— Ugy látom elérkeztünk az utolsó pont tárgyalásához. *Károlyi* Mihály összeköttetésben állt a Gallieikörrel, amely fevékeny részt vett a belső front összedöntésében és a katonák fellázításában. A Gallieikör aknamunkája világos. A munkások közt terjesztett röpítőkből kitűnik, hogy a kör arra igazgatta a munkásokat, hogy szabotájanak és a fegyvergyárakban sztrájkoljanak. A Gallieikörnek adott szabványokra nézve kérem *Sándor* László kihallgatását, ő tudja igazolni azt is, hogy a feloszlott Gallieikör *Károlyi* kör néven alakult újra.

— *Károlyi* megérve a vörös uralom bukását, elhagyta az országot és ellenségeinknél talált menedéket — folytatta *Horváth* Dénes. — *Pappenheim* grófnőnek azt írta, jó lenne tartja, hogy *Beves* magához hívatta, egy másik levélben pedig, amelyet a forradalom évfordulójára írt, a munkásság helyzetét tarthatatlannak mondta és úrteleme-re inti őket, amíg útra elérkezik az ő ideje.

Ezután kijelölte a kincstár álláspontját és kéri *Károlyi* vagyondok a kincstárra való átruházását. Ez a per kimagaslik — mondja — a magánjogi perek közül és az, ha *Károlyi* vagyondok nem kobozzák el, veszedelmet jelentene a magyar állam létére és bekés lejjedésére. Kéri megállapítani, hogy *Károlyi* Mihály

felségárulás és hűtlenség büntetést követelt el. Szerinte a beterjesztett bizonyítékok elégségesek a per eldöntésére, hiszen a köztudomású tény meg bizonyított erejét a védelem se vonja kétségbe.

— A háborúért kizárólag Németország, Ausztria és Magyarország felelős az 1918 október 15-iki deledációs gyűlés kiáltványa szerint — folytatta *Horváth* Dénes. — A katonatanácsot és a hadsereget *Károlyi* esküszegésre bírta és ezáltal a hadrokat védtelenné tette. Felemlített az a kérdés, hogy miért vetemedett *Károlyi* hazafurásra? *Hűség*ből, gyűlölségből és mindent leigázó szereplési vágyból.

— Kérem a vagyónáruházzát, — fejezte be szavait a magyar kincstár

képviselője — mert

1. *Károlyi* már 1917 őszén tárgyalta az antanttal.

2. az amugyis forradalmi hangulatu munkásságot a kormány ellen izzgatta.

3. a nemzeti tanács megalakításával és a katonatanács szervezésével a katonaság fegyelmét felbomlasztotta.

4. a hadsereget esküszegésre bírta és a hatalom elnyeréséért a királyi uralkodói jogainak gyakorlásában megakadályozta.

5. elrendelte a fegyverletételt, a mivel lehetővé tette az ország lefáradolását.

Az igazság — mondotta — a magyar állam oldalán van és az állam a bíróságtól igazságot kér.

Ötvenhárom jegyző kenyér nélkül

Uj előtt átadják a régi jegyzők hivatalaikat

A bácskei községek közönsége nem tud napirendre térni a megtörtént jegyzői kinevezések fölött. A jegyzői kinevezések nagyobb része nem tulségsosan szerencsés s ez uj jegyzőknek nemcsak az esz a feladatuk, hogy a közigazgatási teendőket elvégezzék, hanem meg kell a maguk számára megszerezni a falujukbeli közönség rokonszenvét is, amelyet nem előlegeznek a számukra, mert kinevezésük nem találkozik a község akaratával.

A belügyminiszteriumban, mint arról hírt adtunk, foglalkoznak azzal a tervvel, hogy a jegyzői kinevezéseket revízió alá veszik. Ezt a tervet azonban újabb információk szerint elvetették, a kinevezések változatlanul maradnak.

A megtörtént s amint látszik, megváltoztatandó jegyzői kinevezések legsérlemesebbek ezokra a jegyzőkre, akik eddig hivatalban voltak s akiknek nagy része ellen sem a képesítésük teljessége, sem a hivataluk vezetése szempontjából semmi kifogás nem merült fel s akiket az uj kinevezéseknél mégis vagy kihagyták,

vagy kifejejtettek. Bácskában ötvenhárom községi jegyző marad kenyér nélkül. Ezek a szerencsétlen emberek nem tudják, hogy mi a bűnük, még kevésbé sejtik azt, hogy mi lesz velük és családjukkal télviz idején, amikor az utcára teszik őket, mert nemcsak hivatalukat, hanem lakásukat is át kell adniok.

Egyes mellőzöttek előtt — nem hivatalosan ugyan — azzal indokolták azt, hogy nem neveztek ki őket, hogy tulságos magyarbárdok voltak. A községek magyar lakossága tehetne leginkább tanuságot amellett, hogy a vádban — sejtős — milyen kevés igazság van.

Az uj jegyzők hivatalba lépése a jövő héten kezdődik meg. A legtöbb helyen dr. *Radics* László, vármegyei alispán személyesen vezeti be hivatalába az uj jegyzőt s veszi át a régi jegyzőtől hivatalát.

Annak, hogy a bácskei jegyzői kinevezések annyit elégedetlenséget keltettek, az az eredménye, hogy a torontali jegyzők kinevezését egyelőre elhalasztották.

Elnapolták a londoni konferenciát

Mussolini jóvátételt követel Magyarországtól, Ausztriától és Bulgáriától. — Február 2-án Párisban folytatják a jóvátételi tárgyalásokat

Londoni jelentés szerint a londoni konferencia első eredménye, hogy a négy szövetséges hatalom miniszterelnökei egyöntetlennel elismerték, hogy a jóvátételi problémát nem lehet elválasztani Európa szövetségi közi adósságainak kérdésétől. *Bonar* Lav hadiandónak mutatkozott arra, hogy megfontolja az európai adósság-számla tisztázásának lehetőségét, annak bevárása nélkül, hogy Amerikai csatlakozik-e a szövetségesek állásfoglalásához.

Mussolini azt az indítványt terjesztette elő, hogy Németországot mentesítsék a követények által való fizetésektől. Az adósságok leszállításának másik oldala a szövetségi tartozások törlése lenne a következő nyé. Mussolini követelte, hogy

tartsák fenn teljes mértékben az osztrák, magyar és bolgár kártérítést,

amelyre Olaszországnak van előjoga.

Poincaré késznek nyilatkozott arra, hogy a Franciaország részéről Angliának járó összegeket Francia követényekkel fizeti vissza. Az angol kormány pedig 1923. január 2. előtt felhivatalosan érdeklődni fog Was-

hingtonban, hogy az Unio kormánya milyen magatartást tanúsít a szövetségesek részéről Amerikának járó adósságok ügyében.

Berlini jelentés szerint a német kormány is minden lehető megteszi a jóvátétel igények végleges rendezése érdekében. *Cuno* birodalmi kancellár levelet intézett *Bonar* Lavhoz, mint a londoni konferencia elnökéhez, amelyben bejelenti, hogy a birodalmi kormány el von tőkélve arra, hogy egész munkát végezzen el megoldást találjon a jóvátételi kérdés végleges szabályozására. A német kormány elhatározta, hogy a munka stabilizálását saját eszközeivel megkísérli. A stabilizálásra irányuló akció érdekében a német szállításokat oly módon kell szabályozni, hogy az végrehalható is legyen. Biztosítandó volna Németországnak az idegen hatalmakhoz való kereskedelmi viszonyban a teljes egyenjogúság.

A második jóvátételi kérdésre vonatkozó rész arra tartalmaz intézkedéseket, hogy a következő években a versaillesi szerződésből folyó német aranykölcsönből a kötelezettségeket Németországban és a külföldön kielégítsék. A külföldi kölcsön eredményét egészében, a belsőlinek

pedig legalább a felét a német kötelezettségek fedezésére fordítandk. A belső kölcsön kibocsátása azonnal megkezdődne.

A német javaslat harminadik része kijelenti, hogy a kormány azonnal tárgyalásba bocsátkoznék a szövetségesekkel, hogy a javaslat gyakorlati eredményét biztosítsák. Végül azt javasolja a német kormány, hogy mentseik fel Németországot két évre a köszpénzfizetésektől. A németek által javasolt szabályozás négy-öt évre terjedne.

A legújabb londoni jelentés szerint a konferenciát hétfőn este váratlanul elnapolták.

Bár *Poincaré* még hétfőn egy nyilatkozatában kijelentette, hogy a szövetségesek minden kérdésben teljesen egységesek és egyöntetűen utasítják vissza a német javaslatot, a miniszterelnökök között mégsem sikerült a megegyezést létrehozni és ezért szükségessé vált a londoni konferencia elnapolása.

A tervek szerint a konferenciát február 2-án Párisban folytatják folytatni és ez alkalommal minden kérdést részletesen akarnak megvitatni. A párisi konferenciára valószínűleg meghívják a hiszantant államait is.

A londoni konferencia elnapolásától a következő hivatalos kommunikékat adták ki. A szövetséges kormányelnökök a rendelkezésükre álló rövid idő alatt nem tudtak meg egyezni a nagyfontosságú és nagyobb megfontolást igénylő kérdésekben és ezért szükségessé vált a konferencia elnapolása.

Insultáltak a lengyel köztársasági elnököt

— Zsidóheccsek Varsóban —

Varsóból jelentik: *Narutowicz* köztársasági elnök ellen a jobboldali pártok utcai tüntetést rendeztek.

Hatalmas néptömeg gyűlt össze a nemzetgyűlés épülete előtt, fenyegető magatartást tanúsított az uj elnökkel szemben és hangosan szidalmazta őt.

A tüntetőket a kivonult katonaság akadályozta meg abban, hogy behatoljan a nemzetgyűlés épületébe.

A tüntetők egy része az uccán tartózkodó zsidók ellen fordult és megvertek őket.

A nemzetgyűléstől távozó uj elnököt a tömeg heccel megdöbölt és szidalmazta.

Csak a kivonult katonaság elnököt akadályozta meg, hogy az elnököt komolyabb baj érje.

Kedvezőtlen Szubotica egészségügye

Lassan enyhül a tifasz-járvány

Subotica város közezségügye még mindig sok kívánni valót hagy hátra. Most készült el a tiszt főorvos jelentése a város októberi és novemberi közezségügyi helyzetéről, amelyből meg lehet állapítani, hogy a hónapok óta tartó tifasz-járvány csak nagyon csekély mértékben enyhül és novemberben újabb ragályos betegség is fellépett.

A városi tiszt főorvosi hivatal jelentése szerint októberben 38 tifusz eset volt Suboticán, ezenkívül volt 6 vörheny, 2 difteritisz és 4 bárányhimlő-megbetegedés. Egy tifusz és egy vörheny eset volt halálos kimeneteli. Négy ebmarás történt ebben a hónapban és a közkórháznak 227 ápolta volt. Októberben 249 születés és 165 halálozás történt, a szaporulat tehát 84 volt.

Novemberben csak valamivel kedvezőbb a város közezségügyi statisztikája. Az utolsó hónapban a tifuszbetegék száma huszonkettőre apadt, akik közül ketten haltak meg, a bárányhimlő-esetek száma viszont tizenketőre emelkedett, egy halá-

HIREK

Ó az a hócipő!

A galocsnai, amely mégis csak finoman és diszkréten simult a piciny lábcsakkát epusseggel el nem takaró topankákhoz, nagyon kinötte magát. Tartozék helyeit önálló egészre lépett elő. Kicsit nagyobb lett és sokkal ormótlanabb és lett befelé hócipő. Divatekik, sőt a divatcikknek királya és miután már a párisi és bécsi divatdamaszkák a legforróbb augusztusban kívül-beül bebundáztak, szörmekkel felcíomázott legujabb divatmasinájukban soványra izzadták magukat, az első hóval a hócipő is elérkezett Subotícára. Bizony! ma már a jobb társaságbeli hölgyeink legalább egy ruca-tartanak belőle raktaron és jál annak a bajos, aranyos szép lábu és finom bokáju fruskanak, aki hócipő nélkül merészkedik végigütni a vasárnapi korzón, a jó társaság örökre lemondott róla. Most már egészen biztos, hogy a divatot a csunya nők dirigálják. A rémes gyamu már szomorú valóság, azok, akiknek minden okuk meg van mindent elfelejteni, a hosszú szoknya, hócipő, a nyakig gallér tetejébe maid minden bizonyon nem sokára sűrű fekete fátyol is parancsolnak a hidegben kipirult annivaló arcocskák felé, hogy »Ez a divat!« csatlakítással eltakarhassák saját kárde-mesült, régen elcsopattott ábrázataikat.

Oh boldog korszak, amely letűntél már régen és amelyben — ha csak rövid időre is — a szépek ragadták magukhoz a vezetést! A drágák, a kedvesek, akiknek nem volt eltakarni valójuk és bizony nem is takaróztak nagyon, sőt... A rövid szoknyák, hócipőmentes kicsi lakkcipellők boldog korszaka hová lettél, hol vagy, mikor térsz vissza, ábrándos férfi álomunk, éhes hű-nézésünk csudalatosan nagyszerű konjunkturája?! Daloljuk el a költővel: Vége, vége, márt!... A hócipővel végleg bejellegzett. A divatháborúban végörvényesen győztek a csunyaék. Mert mit láthatás most, hölgyészeti raziára induló boldogtalan férfítársam? Sok szörmét, behuzott kalapot, istentelen hosszúra nőtt szoknyát és rögtön alatta hócipőt, átkozott idontalan cipőszőrményeket. Eppen csak nőt, nőt! azt sehol. Most megismerkedsz egy nagyszerűen összeállított ruha-komplexummal, hódíts és boldogan viszed haza a sikert és otthon a jól befűtött, pompásan diszkrét kis legény-lakásban, amikor lekertél a kalap, a kabát és rettenetes kinlódás negyedr-órai után nagy nehezen a hócipő és minden még, ami fölösleges, akkor kibontakozik egy kicsit kancsal, kicsit pupos, kicsit görbe lábu csabító, prédára éhes démon és te szegény osztályos társam a férfibuságban veszte vagy!

En lemondtam már mindenről, én nem remélem már a rövidszoknyás, semmit sem takarogató istennök haj-nalát, engem hitemet vesztetten, reménytelenül örökre megcsalódva — tudom — sirba visz — a hócipő.

r. a.

— Sándor király születésnapjának megünneplése. Sentáról jelentik: Sándor király születés- és névnapját, amely e hó 17-én, vasárnap lesz, Senta város fényes keretek között fogja megünnepleni. A városi tanács most dolgozza ki az ünnepség részletes terve-zetét.

— Nincsicsek lengyel kitüntetését kaptak. Beogradból jelentik: Okencky beogradi lengyel követ kedden adta át Nincsicsek külügy-

miniszternek a „Lengyelország újfépítésé» elsőosztályú rendjelét, amellyel Nincsicsek a lengyel államfő kitüntette.

— A sentai Petőfi-ünnep december 31-én lesz. Sentáról jelentik: A sentai tereddalmi hőlök buzzgalommal készülnek a december 31-én tartandó nagyszabású Petőfi-emlékünnepre. Az ünnepnek egyik különlegessége lesz, hogy a szabadság és szerelmek halhatatlan lantosának örökbecsű vers-eiből nem csak szláv, magyar és német nyelven, hanem angol és héber nyelven is fognak szavalni.

— Államsegély a sabbotikai és novisadi bakteriológiai intézeteknek. Beogradból jelentik: a sabbotikai és a novisadi új bakteriológiai intézetek bu-tor- és anyag beszerzésére a közegészségügyi minisztérium 175.000 dinár hi-elit engedélyezett.

— Az új Albán határ. Beogradból jelentik: Minthogy Jugoszlávia és Albánia között befejeződtek a határ-megállapítási munkálatok, december 15-én a jugoszláv hatóságok megszállták az új határvonalat a skuttari-tól Gyaravica községig. Egy fél kilométeres zóna még szabadon marad, miután arra nézve még nem történt végleges megállapodás. Ezt csak ideiglenes határjelzéssel fogják előlteni és véglegesen tavasszal dön-tenek felőle.

— Kiviszik Bécsből a Napoleon relikviákat. Bécsből jelentik: A francia kormány megbízásából Bécsben egy polgári és katonai bizottság Napoleón-relikviákat keres. A Monteunovo hercegi család bécsi kastélyában állított Napoleonnak Szent Ilona szigetéről Bécsbe hozott ingóságai közül több értékes tárgyat találtak. A Napoleón ereklyetárgyakat részben visszaköveteli, részben pedig visszavásárolja Franciaország.

— A görög forradalmi bizottság a fronton. Athéni jelentés szerint a görög forradalmi bizottság a frontra utazott, hogy a görög hadsereg át-szervezésére a szükséges intézkedéseket megtegye. A hadsereg a pénzhiány következtében nagyon rossz állapotban van és ezért több újabb divíziót küldenek a harctérre.

— Az osztrák takarékosági rendszabályok végrehajtása. Bécsből jelentik: A minisztertanács elhatározta a takarékosági rendszabályok keresztülvitelét. A népjóléti minisz-terium a munkanélküliek kérdését akarja elsősorban rendezni és ennek érdekében az ipar, a mezőgazdaság és a munkásság képviselőiből bizottságot fognak alakítani.

— A szocialista párt bukása Milánóban. Milánóból jelentik: A községi választások befejezést nyertek és köv-velköz eredménnyel végződtek. A nemzeti blokk 86.000 szavazatot nyert. Az egyesít szocialisták 40.000, a maximálisták 17.000 és a kommunisták 3000 szavazatot kaptak. A sajtó örömmel állapítja meg, hogy Milánóban, a szocialisták ősi fészkeben a szocialisták és kommunisták kudarcot szenvedtek.

— Titokzatos merénylet egy munkaslány ellen. Muraszobatról jelentik: Néhány nappal ezelőtt érkeztek haza Németországból azok a vend munkaslányok, akik nyáron át oda szoltak kimenni dolgozni. A munkaslányok közül Kocziher Verona 19 éves lipai lány-uközben a végénnyel együtt betér Skafár Márton belitnici lakos házába, ahol az éjszákát akarta eltölteni. Este Slaáfar házába beszélgetett, amikor va-laki az utcáról át revolverrel belőt a szobába. A golyó Kocziher Veronát ta-lálta, a tetejébe furott. A szerencsétlen leányt beszállították a mura-szobai kórházba, ahol két napi szenvedés után meghalt. A munkaslány titokzatos merényletét keresik.

— Ausztria kereskedelmi kapcsolatot keres a külföldi államokkal. Bécsből jelentik: Az osztrák kormány hétfőn miniszteri tanácsot tartott, amelyen foglalkoztak azzal a kérdéssel, hogy miképpen lehetne leküzdeni a normális kereskedelmi forgalom utjának álló akadályok leküzdését. A miniszter-tanács elhatározta, hogy kereskedelmi szerződéseket fog kötni a külföldi álla-mokkal azon az alapon, amely lehetővé fogja tenni a zavartalan, akadálytalan kereskedelmi forgalom lebonyolítását.

— A budapesti Petőfi-Társaság ma-ningja. Budapestről jelentik: A Petőfi-Társaság a budai Hollós Mátyás Társasá-gal együtt nagyiskerü művészi alk-mából. A Végiszínházban hétfőn a Nemzeti Színház legkiválóbb művészei-nek közreműködésével előadták Anyári Andor Petőfi-dramáját nagy közönség előtt.

— A Szávába esett. Beogradból jelentik: Vasárnap este 8 órakor a »Franchet D'Esperé« nevű hajóról a Száva vízbe esett Miletics Sándor kor-mányos. Azonnal mentő csónakok se-gítségére siettek és sikerült kimenteni a fagyos vízből a már feldolgo ember-t.

— Leszálltak a csillár. Budapestről jelentik: A Nemzeti Színházban hétfőn este, a Kaméliás hölgy dráma előadása közben, a harmadik fölönvés végén le-szálltak a színpadi csillár. Szerencsés véletlen folytán senki sem sérült meg a szereplő színészek közül, mert éppen a függöny előtt hajlongva köszönték meg a közönség tapsait.

— A sentai kukoricagörök. Sentáról jelentik: Nikolics György rendőrfőkapitány elrendelte, hogy azok a sentai gaz-dák, akiknek a háza előtt, az utca terü-letén áll a kukoricagörök, kötelesek azt lebontatni és a görét az udvar belső részén elhelyezni. A rendeletet vég-re-hajtó rendőrök félreértésből akként ér-telmeztek a főkapitány intézkedését, hogy a gazdáknak le kell bontaniuk azo-kat a göréket is, amelyek a ház frontján vannak az utca során, de nem utca területén. Miután a rendőrök házról-házra jártak azzal a felszólítással, hogy a gaz-dák bontsák le a kukorica göréjüket, a megriadt gazdák küldetésüket szerveztek és fölkeresték Nikolics rendőrfőkapitányt, hogy tölje magától tudják meg, hogy mit kell tenniük. Itt aztán nyomban kiderült a félreértés, hogy a főkapitány csak azoknak a göréeknek a lebontását köv-e-teli, amelyek az utcai területen állnak.

— Eltűnt hivatalos iratok. Pavlyi Milán pacseri községi kézbesítő kocsin egy-uti kocsárban hivatalos iratokat szállított a pacseri községi házról a topolai fűszel-gabiroshoz. Uközben a kocsár vagy le-esett, vagy lelopták a kocsirol, amikor Pavlyi beért Topolára már nem volt meg. Aki az eltűnt hivatalos iratokrol tud, jelentse be a topolai szolgabiroshá-nál.

— A novisadi cégfeliratok ügye. Novisadról jelentik: Ismeretes, hogy a novisadi nacionalista ifjak beadvá-nyát intézték a polgármesterhez, a melyben kéri, hogy tegyen intézke-dést, hogy a cégokról a magyar és német szövegeű feliratokat távolítsák el. A polgármester a nacionalista if-jak beadványát érdemben nem in-tézte el, hanem áttette azt a novisadi kereskedelmi és iparkamara elnök-ségéhez azzal, hogy ő a beadvány el-töltésére nem illetékes. A novisadi kereskedők ebben az ügyben decem-ber 17-re gyűlést hívtak össze, hogy állást foglaljanak a cégfeliratok kér-désében. Egyes kereskedők azonban, be sem várva a 17-iki gyűlés hatá-rozatát, máris áttették cégtábláikat.

— Sok a kéménytűz Novisadon. Novisadról jelentik: Utóbbi időben igen gyakoriak voltak Novisadon a kémény-tűzök. Keden is kigyulladt öv. Her-mán Károlyné éleztőgyárában a ké-mény. A gyakori kéménytűz oka az, hogy a kéményseprők nem jól tisztítják a kéményeket. A rendőrség ennek foly-tán intézkedett, hogy a kémények tisztítását alaposabban végezzék.

— Visszateleptik Magyarországra a Pálos-rendet. Budapestről jelentik: Dr. Csernoch János hercegprímás, esztergomi érseknek 1920-ban meg-kezdett tárgyalásai a Pálos-renddel eredményre vezettek, amennyiben legközelebb a Pálosokat visszatele-ptik Magyarországra. Ez a hír kü-lönösen azért figyelemreméltó, mert az egyedüli rend, amely Magyar-or-szágon keletkezett. A rendet II. Jó-zsef 1782-ben törölte el és most csak Lengyelországban van néhány zár-dájk.

— A novisadi országos iparkiallítás május közepén nyílik meg. Novisadról jelentik: Az országos iparkiallítás ügye most már gyorsabb me-derben halad előre. A novisadi ipa-rok, kereskedők és gyárosok ed-dig négy és fél millió dinárt szava-ztak meg a kiállítás céljára. A kiállít-ás rendező bizottsága már meg-kezdte rendszeres működését. A végleges megállapodás szerint a ki-állítás a Futaki-úton levő lövöld-ében lesz, 1923. év május hó közepén nyílik meg és június hó közepéig, vagyis egy hónapig fog tartani.

Doktorrávátás. A szegedi Tudományegyetemen november 29-én az al-lamudományok doktorává avatták Ber-ger István jogszőrőrt, Keleti Akadé-miai végzett hallgatót.

— A bacsereteki gőzfürdőépítés pályázatának eredménye. Bacseretekről jelentik: A gőzfürdő építésére kiírt pályá-zat lejárát és három pályázat érkezett be. A három közül a legkedvezőbb ajánlatot és legszebb tervet a Láng és Társa bu-dapesti cég nyújtotta be. A tervezett für-dőépület egy belső berendezése, mint szépségszeti szemponthoz nagyvárosi nivón állana. Az építési költség, a felszerel-éssel együtt 8—10 millió dinárt te-ne ki. A gőzfürdő terve mellett, Strandfür-dő építésére is ajánlatot tett a Láng és Társa cég. A Strandfürdő az úgynevezett Amerika városrészben épülne, a Béga-tölts tévőben, külön felhők és külön gyermekek részére. Az építési költsé-gekre 160.000 dinár van előirányozva.

— Szerencsétlenség a novisadi repülőterén. Novisadról jelentik: Ked-den délelőtt a novisadi repülőterén, a minimax oltókészülékkel próbát tartottak, amelynek szerencsétlenség történt. Mévicska József, a Minimax-társaság képviselője ajánlatot tett, hogy szerelje föl a repülőgépeket minimaxokkal. Miután a legtöbb repül-ő-szerencsétlenség benzín-robbanástól ered, próbaképpen rendeztek egy benzintűzöt, amelyet a gyár képvis-elője minimax készülékkel akart elol-tani. Azonban nem oldalt fecksen-lezte a tüzre a folyadékot, hanem szemközt. Az égő tűz a kísérletező arcába freccsent és súlyos égési se-beket okozott.

— Rablőgyilkosság Ujpesten. Buda-pestről jelentik: Stad Antal gyári ko-csis szóváltásba elegyedett Koren Berná-d gyári telep-felügyelővel. A szóváltás közben Stad Antal kést vett elő és szíven szarta a telep-felügyelőt, aki nyomban meghalt. A gyilkosság után Stad Antal kikürtötte Koren zsebeit, elvette 585 korona készpénzt és zseboráját. Másnap Stad elment a rendőrségre és jelentette, hogy a házában egy meggyil-kolt ember van. A rendőrségnél gyanus volt az ember és midőn ruháján vér-nyomokat találtak, letartóztatták. A ki-hallgatásánál kezdetben konokul taga-dott, de midőn megállították nála a meg-gyilkolt telep-felügyelő zseboráját, be-ismerte, hogy ő a tetes.

Egy tökéletes fotográfia a legszebb karácsonyi ajándék Reményi fénykép-szalonjában!

Dr. Andrejevics Andra fogászati spe-cialista fogorvos és technikai műtermét egyévi berlini és bécsi tanulmány után megnyitotta és minden fogászati mun-kát a legmodernebb kitelben teljesít. Fogászati laboratóriumában a technikai munkákat fogorvosok részére is Alesch ur, a bécsi fogászati egyetemi klinika volt főnöke vég. Rendel. d. c. 9—12 és d. u. 2—5-ig Kralja Petra Park 7. száma házában az emeleten (volt Reichl-palota). Telefon 4—52.

— Villamos szerencsétlenségek Zagrebben. Zagreből jelentik, hogy az Ilica 55. száma ház előtt hétfőn délután súlyos villamosszerencsétlenség történt. A roborogó villamosról Hladitsch Mária hivatalnoknő le akart ugrani, azonban a kocsi kerékei alá került, amelyek jobb lábát többől levágták. Súlyos sérülésével a kórházba szállították. — Ugyancsak súlyos villamosszerencsétlenség történt a zagrobi Alexander-kaszárnya előtt is. Zajer Ada nevű munkás a villamos peronján tartózkodott és az aítóhoz támaszkodott, amikor az hirtelen kinyílt és a szerencsétlen ember lezuhania, eszméletlenül került el a kövezeten. Később magához tért és maga ment haza, azonban este rosszul lett és kevéssel később meghalt. Megállapították, hogy a fején keletkezett súlyos sérülés okozta halálát.

Karácsonyi ajándéku eredeti művészi képeket vegyen Baláz Arpádnál, a *Bacsmegyei Napló* illusztrátoránál, Segedinski put 127. Múterem.

(*) Roth Olga kozmetikai intézetben Kr. Alexandrova-utca 21. szám alatt, az Angol-Magyar Bank palotájában, féltelen, modern szépségápolás, arcberuházás, alkalmazatlan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szemlék, májfoltok végleges eltávolítása. Kaphatók saját készítményű, kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfelhárító és szemlékenőcsök stb. 2804

TÖZSDE

Novisadi terménytőzsde, december 12. Szilárd tranzat mellett élénk forgalom fejlődött ki. A mai napon 57 vagzon áru kelt el. A mai jegyzések: Bácskai buza 400 dinár, bánáti buza 395 dinár, új tengeri 202 dinár, csöves 150 dinár. Liszt 0-ás 575 dinár, kettes 550 dinár, hat és feles 425 dinár. Zab 275 dinár, bab 352.50 dinár, árpában, korpában nem volt forgalom.

Beograd, december 12. Zárlat Páris 624. Newyork 74.50. Genf 1402. London 330.50. Milánó 373. Prága 240. Bécs 0.12. Berlin 1.05. Bukarest 47. Varsó 0.58. Budapest 3.60.

Zagreb, december 12. Zárlat: Dollár 73—74. Róma 372—375. Prága 234.50—237.50. Berlin 0.94—1.14. Bécs 0.1125—0.1175. Budapest 2.50—3.40.

Zürich, december 12. Zárlat: Berlin 0.0637.50 (0.0625), Holland 211.10 (211.50), Newyork 530.50 (531.50), London 24.32 (24.30), Páris 37.65 (37.15), Milánó 26.55 (16.82.50), Budapest 0.23 (0.23), Zagreb 1.75 (1.75), Bukarest 3.25 (3.25), Varsó 0.0350 (0.0325), Bécs 0.0075, 0.0076 (0.0075, 0.0076).

Dudapest, december 12. Zárlat: A devizaközpont jegyzései: Lei 14, Angol font 10700. Léva 17.25. A többi jegyzésben nincs változás.

ROSSIJA FONCIERE
SZETOSITÓ ÉS VISZONTETOSITÓ TÁRSASÁG
AZ SÉB ÁLLAN
LEGNAGYOBB NEMZETI INTÉZETE

Főhivatal: Subotica
Helyi képviselők: Szentpétervári és Kalmazsok

VÁROSI JÓDOS
GYÓGYFÜRDŐ
NOVISAD

PENZIÓ RENDSZER
KITÜNŐ ELLÁTÁS ÉS SZOBÁK
ISZAPKEZELÉSEK, SÓSFÜRDŐK, HYDROTHERAPIA, RÖNTGEN-LABORATORIUM,
KVARTZLÁMPA, DIATHERMIA ÉS VILLAMOS KEZELÉSEK. — ÁLLANDÓ FÜRDŐORVOS
NYITVA EGÉSZ ÉVBEN — TELI KURA

„PRILATELIA”
BÉLYEGKERESKEDES SUBOTICA
SZÉCSI E.

Vezek hazánál fogástul bélyegkeket. A forgalmi bélyegkeket csak tel. cs. soroktat lehet, vagy egykeket a 25 és 50 paras, valamint 1 dinár lívetelevél. Küld. én áratálatot. 6333

Egy használt írósztal, asztal és egy üvegscrény eladó. Cim: VI., Vukovics-eva-u. 24.

Mindenki
UJ RUHÁT KAP
KARÁCSONYRA
ha ócska ruháját
ÁTFESTETI
SEPSI UTÓDA
JUHÁSZ PÉTER
festő és vegyítészeti intézetében
Subotica, Sokolska ul. 3.

Senta város tanácsa

12000—1922 adm. sz.

Hirdetmény

A városi tanács határozta értelmében 1922 december 22-én a városi főszervező hivatalban* a Senta város részére 1923. évben szükséges nyomtatványok szállítására árjeltes tartatták. Az ajánlatokat zárt és lepecsételt borítékban 1922 december 22-ig kell a városi tanácshoz címezve benyújtani. Az ajánlatokban az A, B és C minőségű papír ára I, II, III és IV oldalas nyomással adandó meg, ugyancsak megadandó a 60x50 cm. nagyságú falragaszok ára is.

A nyomtatványminták a hivatalos órák alatt a főszervező hivatalban megtekinthetők.

Senta, 1922 december 10-én.

Perović s. k. polgármester

Viseljen sok előnye
miai
PALMA
kaucuk cipő-
sarkot és cipő-
talpat

SALAMA

prve vrsti
nova roba
posve zrela

dobiva se svuda

I. hrv. tvornica salame,
sušena mesa i masti

M. Gavrilović
sinovi d. d.

Petrinja.

LJUBICA

CIPŐKRÉM

a legjobb a világon. — Gyártja:

H. SPIRK,

FABRIK CHEMIŠER PRODUKTE
APATIN 6.

ELADÓ

Kotlina (előbb Sepsé) községben ház, melléképületek, hambár, prsház stb. tágas belsőségi udvar és három hold kert, ezenfelül 16 és fél lánca szántóföld, 3 hold rét és 2 hold legaszoft szőlő. — Alig használt aratógép, „Alfa Separator” tejfölöző gép stb., stb., — Érdeklődők Dr. PÉCHY KÁROLY dárdai új védhez fo duljanat. 8992

Nagy háztartás vezetésére alkalmas
erélyes, intelligens
HÁZVEZETŐNŐ

kerestetik, aki nagy urasági háztartás vezetését vállalni tudja, és ért egészen elsőrangú konyha vezetéséhez és erélyesen tud a személyzettel bänni Pényhéppel ellátott ajánlatások HALBROHR SZALLITÓCÉG címére küldendő SUBOTICA-ra.

TÁRS KERESTETIK

marha és sertés tenyésztéshez valamint hízaláshoz; megfelelő földek, istállók, épületek rendelkezésre állanak, közel az állomáshoz. Tökeerős egyének jelentkezzenek: **Amsz Márton földbírókos Senta,** Dácska. 8826

Négyszobás lakást mellék-
helyi-
ségekkel a beltéren **keresünk.**
vagy beltérhez közel

Lelepést fizetünk.

Ajánlatok: **Interreklam d. d. Subotica** (Zrinski trg 2.) Postafiók 34. küldendő.

Zománczott lemezedényt
ajánlunk azonnali szállításra

bármilyen mennyiségben

I-a kor. 130 per kg.

II-a kor. 100 per kg.

BRUCKNER TESTVÉREK

vaskereskedők SENTA.

Reimscheidi-szerszámok

nagy választékban grafit-tűvel, vörös- és sárgarézlemez, sárgarézszat csapágyfém, minden tövözetben angol- és forrasztó, valamint egy b vas-, fém- és műszaki áru. — Kijelölésre készült komplett minta kovacsmléy, (patkó), kocsi- és curva kovacsberendezések), mely uradalmak, vagy nagyobb vállalatok részére különösen alkalmas, kapható

VERMES EDE gyári lerakatánál
Novisad, Željeznička 40., Futoški put 43.
Telefon: 419. 8984

Narancs Citrom

Füge

Datolya

mindenfajta deliggyümölcs és fűszerárak legolcsóbban
HEUDUSCHKA és HERMANN
cégnél Subotican. Telefon 769

PIUKOVITS JÓZSEF
központi irodája Subotica. — Telefon 541.

Forgalomba hozzuk:

Kelebiai szőlőgazdaságnakból: Prima fajborainkat hordó és vagonfütelekben. Kelebiai pálinkafőzdeknél: Eredeti törköly seprő- és gyümölcs-pálinkánkat. Zednikai szeszgyáruknakból: Finomított (96%) nyers és denaturált szeszünket.

Könyen saját érdekében drájlantat!

Üzlethelyiség

a város legforgalmasabb pontján, amely két helyiségből áll és irodának is kiválóan alkalmas, azonnal átadó.

Részletes felvilágosítást nyújt:

„Interreklam” d. d. Zrinski trg 2.

NYILTTÉR.

**Megnyilt
Birkás Jani faüzlete**

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, valamint ismerőseimet és jóbarátaimat, hogy Sava Tekelija ulica 57. sz. alatt (Halasi-ut)

tűzifa, mész és cement-kereskedést

nyitottam. Raktáron tartok elsőrendű száraz hasáb- és aprított tűzfát, 1 a fehér darabos meszet, heczeni portland cementet.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Az árut kívánatra házhoz szállítom. Figyelműs, gyors és szolid kiszolgálás, a legolcsóbb napi árakon. Szíves pártfogásukat kéri teljes tisztelettel

Birkás János.

8616

Elsőrendű pergeit

akácmez

nagyban és kicsinyben kapható

Polacsek Józsefnél

Zmaj Jován ulica 2.

Telefon 643.

Schossberger ügyvéd házában. 9027

Egy szép világos

üzlethelyiség

berendezéssel

azonnal átadó.

Sokolka ul. 13.

ELADOK

billiárd asztalokat és az összes billiárd felszerelést, régi billiárdokat becserelek. Hordókat, demyonokat, balonokat — acetylenkészülékeket, nagy függő petroleum lámpákat, márványasztalokat és egy jégszekrényt. —

Schmidt János

Feketić. 8768

**A leghasznosabb és legalkalmasabb karácsonyi ajándék
az amerikai Singer-varrógép**

családok részére, valamint ipari és gyári célokra
Eladás havi és heti részletfizetésre (24 hó alatt)

Raktáron van

Singer

varrótű

Singer

olaj

Singer

cérna

Singer

selyem és mindenféle

Singer

pótalkatrészek

**Singer-varrógép Bourne & Co. New-York
Subotica, Strossmajerova ulica 7.**

Képviseletek: Sombor, Apatin, Odzaci, Bezdán, Topola, Starakanizza, Senta, Ada. Központi képviselet az S. H. S. királyság részére: Zagreb, Marulićeva ul. 5. Képviselet minden nagyobb helyen. 8781

ADAI AUT ORIH IZRAELITA HITKÖZSÉGIÖL

Pályázat.

Az adai aut. orth. izraelita hitközség templomszolgálati állásra pályázatot hirdet.

Pályázóktól megkívánatik, hogy képestített schochet-uhodok legyenek.

Feltételek és fizetés megállapodás szerint. Ada, 1922. évi december hó 6-án.

8987

Az elnökség.

Ha szép

karácsonyi ajándékot

akar adni
vásároljon

Jurics Gerónél

ifjúsági könyveket, levélpapirokat, karácsonyfá-diszkeket és irodai felszereléseket dus választék, gyári árban.

Cimre kérem ügyelni!

SUBOTICA, VÁROSI KÁVÉHAZ MELLETT
(Légy trafik) 8998

ELADÓK

Első Brünni gyártm. 200 HP. magas és alacsony nyomású állógőzgép 530/440—250/300 Volt Amper. egyenáramú generátorral közvetlenül kapcsolva. 220 Voltos egyenáramú dinamók vagy elektromotorok 12 HP.—200 HP.-ig. 3 Cornwall gőzkazán 10 atm. 100 m² m tűzfelülettel. Víztiltó és lágyító berendezés 15000. Vízszűrőberendezés 75000. Una szivattyú 75,000 liter teljesítő képességgel óránként. Különböző rezervoárok vaslemezről 3—20 köbméterig. Hidraulikus prések, zúzógépek, olajmagpörkölők, gőzre. Vadonatúj örlőhengerek 950/600, 300 600, 350/600, 350/800 mm. 100 fmr 4" kűfűrőcső, Mannesmann forcsóvek 89 mm—200 mm-ig. Különböző forgó és préskarimák, csapok, víztalattyúk, gőzszelvények, mindenféle idomdarabok öntött vasból viz- és gőzre. Bordás fűtőtestek 70×2000 mm. 2 drb fedett vasrezervár összesen 100 vagon befogadóképességgel, csővezetékekkel. 2 garnitúra 8-as magánjárógőzcséplőgép elevátorra. 4—6 8 HP. benzinmotor 5 HP. állógőzgép kazánnal emelő szerkezettel, szállítható építkezéshez kiválóan alkalmas, egy kisebb gőzkazán 8 atm. **PETRÁSS LÁSZLÓ, VELIKI BEČKEREK.** 8762

Vevőt vagy társat keresek

régi üzletemhez engro vevőkörrel, az egész SHS államban nagyon jól bevezetve, jól menő, nagy áruaktárral, a legjobb fekvéssel Zagrebban az Illicán. Csak megfelelő tőkével rendelkezők küldjék ajánlataikat „COMPAGNON — I — 195” jelleg alatt az INTERREKLAM r. t.-hoz Zagreb Illica 21. 8937

Kereskedők, hazások figyelmébe!
Legújabb karácsonyfadíszek
játéklárak, babák nagy választékban
legolcsóbb árban beszerezhetők

Kohn Simon cégnél Subotica
Paš čeva ulica br. 4. — Edényiac. 8920

Nagy tétel

ABLAKÜVEG

érkezett

M. FRANK i Co.

üvegipari r. t.

BEOGRAD.

Raktár:

Karadjordjeva 83.

Telefon 2403.

Iroda:

Bosanska 29.

Telefon 18—56.

Táviratcim: VITRAŽ.

**Karácsonyi ajándéknak
alkalmas:**

Villamos vízforralók
Villamos teakannák
Villamos vasalók
Villamos asztallámpák
Villamos lámpaernyők
Villamos izzólámpák stb.
Kaphatók:

„ENERGIA”

műszaki- és elektrotechnikai vállalatnál
Subotica, Kr. Aleksandrova ul. 7. I. em.

ELADÓ

2 háló, 2 ebédlő, 2 fürdőszoba, 1 női szalon, kertgarnitúra, élektromos és konyhafelszerelések, élővirágok, 2 nagy kikészített szarvasbőr, varrógép, dízskák, teknők, ezenkívül szalmaprés, szertéző, hóm-kördő-kocsi, vasíráverzők. 8985

Cim: ERNST GYULA

Első Novisadi Szappangyár, Schützer Jakab és Fia

PORTLANDCEMENT 8719
MESZ
TEGLA
TETŐCSERÉP
TRAVELZÁK
BETONVAS
SZŐCEK
STUKATURA
TETŐFEDŐLEMEZ
FACEMENT
ASBEST-FEDŐLEMEZ
SAMOTA-TEGLAK
SAMOTA-LICZT
WATPROOF. TEHTINA

„GRADIVO” kereskedelmi társaság

Bogovićeva pl. 2. **ZAGREB** Telefon 5—55.

Sürgöncim: Gradivo

ELADÓ egy lokarban levő fűszer-, rövid- és rőfősaru tejes **ÜZLETI BERENDEZÉS** 8922

Kirakattai, jutányos árban
GANTNER ÁDÁMNÁL VEPROVÁCON

Lifka

dec. 11-től
dec. 13-ig
hétfőtől—
szerdáig

Stuart Webbs leghíresebb defektívdrámája.
Legnagyobb büntett
kalendordráma 6 felvonásban.
Főszerepők: Alfréd Schirokaner, Ernst Reicher

Apróhirdetések

Teljesen nem adunk hirdetési díjra felvételket.
Apróhirdetés egy sor 3 K, vastagbetűs és címszó
előzetesen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 30 K.
Apróhirdetéseket felvesz Subotica a kiadóhivatás;
Alexandra-utca, Lebach-ház és Schlangner hírlap-
nyomdája a vasúti park mellett. Vidékre valamennyi
Fővárosban. Előfizetési díj havonta 39 dinár, egyéves 400 dinár.
Kérdezőköteteket a kiadóhivatás mellőltetés.
Álláskeresők az apróhirdetési díj felet fizetik.

dec. 11-től
dec. 13-ig
hétfőtől—
szerdáig

Körző

Törvényen kívül
kalendordráma 8 felvonásban,
Főszereplő: PRISCILLA DEAN

LEVELÉZÉS

Sommernak levél megy. 9033

KÖSLAKOZÁS

Erettsgizett nőlen fiatal-
ember, a német nyelvben
is jártas, állást keres eset-
leg vidékre is. Megkeresé-
sek »Bármilyen szakma-
jelleg alatt »Pallas-hirde-
tő-irodába Subotica, Jela-
šićeva-ül. 3 kértének. 8919

Malomültészet és gép-
gyár, ezeltűt Seck Testvé-
rök Drezda szerelők, el-
vállal minden magas és
vámorlást malmok felsze-
relését felelősség mellett,
biztosíték ellenében. Cim
a kiadóban. 8571

Egy ügyes és szorgalmas
szakácsné vendéglőbe föl-
vételték. Cim a kiadóban.

Két 21 éves érettsgizett
fiatalember szórakozás cél-
jából levelezni óhajt két
intelligens úriúrnnyal. Le-
veletet »Postrestante 109-
Stanišić kerünk. 8976

Irodai teendők végzésére
szerbiál irni és beszélni
tudó kisasszony azonnal
felvételték. Cim a kiadóban.
8991

Pékesség társnak, bérle-
nek vagy feles haszonra,
8-10.000 korona tökével
kerestetik fehér és barna
sütésű kemencéhez, teljes
berendezéssel. Matu-
sev-iroda. 9027

Sücho intelligens fiatal
deutsches Fräulein zu ein
s Jährigen Knaben. Adr.
in Administration. 9023

Orvosi rendelőbe jobb
leányt keresek. Cim a ki-
adóban. 9022

Raktárnok, kulcsár vagy
pénzbeszedő állásra va-
ajánlkozik kaucióképes és
megbízható ember. Cim
Malusev-iroda. 9027

Intelligens horvát, ma-
gyar nevelőnő kerestetik
két nagyobb leányka mel-
lé. Zongorázni tudók
előnyben. Tudakozódnál le-
het Sár Sándornánál, vá-
rosháza-épület. 9021

Németül tudó gép- és
gyorsírókat alkalmaz a
Rossia-Fonciére biztosító-
társaság főigazgatója. 9018

Intelligens kisasszonyt
keresek 12 és 8 éves fiúk
melé. Ungár Imre föld-
bírtokos, Ivan Antunović
ul. 10. 9017

Sapkaáruunkba egy tá-
nos és egy varóleány
felvételték. Kramer Antal
és Társa. 8982

Szerb és német levele-
zésben teljesen jártas
tisztviselőt keres a Vardar
Biztosító Rézszénváltó-
társaság voivodina főigazga-
tója Subotica, Sokolska
ul. br. 7. 9034

VÉTEL-ELADÁS

Aranyat 60-120 K-ig ve-
szek. Ékszeréket a leg-
többet fizeték. Ékszerre
kölesönt közvetíték. **Pá-
kai**, a Lombard zálogház
volt becsüese. Ivan Antun-
ović-utca 4. (Hartmann-pa-
lota, volt Novák-ház, vasút
mellett.) 8316

Somborban, belvárosban, 8
szobás urház nagy telek-
kel és 60 vagonos maga-
zinnal eladó. Bővebbet a
Kultura hirdetési irodában
Sombor, Pariska-u. 8. 8469

Bélyeggyűjtemény eladó
csakis európai, 6000-nél
különböző, rendezve Mül-
ler Andor, Srobran, Bača-
ka. 8942

Ruganyos, alig használt
Angel-vasagyi matracral el-
adó. Cim a kiadóban.

Eladó cseplőgarmiturák,
négy közül választva, köz-
te egy Máv 30-35 HP szí-
vógáz »Astra», külön egy
magános cseplőszekrény.
Megtelíthető Szamek Pé-
ternél Mol, Bácska. 8927

Malom eladó öt járatral,
azonnal átvehető elköl-
tés miatt Nemesmilitcsen.

Perzsaszőnyegek, 150x
100 és 130x100; batik-se-
lyem asztali és álló vil-
lanvlámpák ielszerelve
azonnal szállíthatók. Ba-
log Lina virágüzlet. 9016

Álló makdarálló, jókarban,
olcsón eladó. Cim Glied
járakereskedő, Baitski put.
Parasztkocsi, stráfkocsi és
egy játker eladó. Heu-
duschka és Hermannál.

Vízitáza - butor, nagy
szekrény eladó. Cim a ki-
adóban. 9026

Új hídmerleg, 1500 kg-os,
eladó. Cim a kiadóban. 9013

Eladó egy jókar-an levő
úri hátkőcs, egy emá-
lizozott vas fürdőká és
egy falgance mosdóval. Cim
a kiadóban. 8995

Kitűnő forgalmu malom
a Bánáthban eladó nagy
társ kerestetik megfelelő
tökevel. Eladók a kitű-
nőtelő nagyságu Wort-
hington-szivattyú, hen-
gerezékek, 7-8 Leszi szí-
vattyúk, Transzmissziók,
Petáss László, Veliki
Bácskereke. 9014

Több modern háló- és
éhdőberendezés, zongorá-
k, szőnyegek, varrógép,
jégsezkrény, ágyak, szek-
rények, kis garmitur-
vány fotelekkel, kina-
zúst disztárgyak, tükrök,
fémények stb. eladók
Langné, Agina-ül. 11. 9029

Egyvágas, világos háló-
szoba, gyönyörű föllettel,
olcsón eladó. Cim a Pro-
kesch-palota házmesterné-
nél. 8911

KÜLÖNFELE

Karácsonyi vásár alatt
eredeti olajfestményekre
és mátyagakra 10% en-
gedményt adok. Baioz Li-
na virágüzlet Subotica,
Barány-szálloda mellett;
naponta friss élővirág.

Larucin-capsula közegész-
ségügyi miniszteriumtól
engedélyezve. Venerikás
betegségeknek jól felülmu-
tatlan. Minden külföldi
szernél jobb. Kapható min-
den gyógvtárban. Készíti
Illés gyógyszerüzlet, főpo-
stával szemben. 8626

Menyasszonyi és nyo-
szelőleány csokrot, nász-
és más alkalmi ajándékok
legjobbán beszerezhet Ba-
log Lina virágüzletében,
Subotica, Barány - szálloda
mellett. Állandó műkiál-
lítás. Naponta friss olasz
virág. 8751

ÓCSKA és hulladékéme-
ket, vörös és sárgaréz-
ötmet, horgonyt és alumi-
niumot legmagasabb ár-
ban veszünk. Goldner
Testvérek Jégsezkrény-
gyár Subotica, Jugovics-
va-utca 20. Telefon 134.
szám. 6490

Naptárárúsiók! Diszes ki-
állítás, gyönyörű, ke-
ményfedél, 60 lapos zseb-
naplárát szállít külön ko-
ronáért, pénz előzetes be-
kötésé mellett Kurir hírlap-
vállalat Subotica. 8591

Kétszobás lakás mellet-
telviségeket azonnalra
kerestetik. Ügynökök di-
zartatnak. Cim a kiadó-
ban. 8846

Bükk aprított tűzifa, 100
kg, csak 180 korona, va-
lamint azonnal szállít ha-
sábrát kicsinyben, nagy-
ban, E. Vuković, Szentján-
skai-ut. 27, befordulni Lika-
utca. Telefon 450. 8987

Óbor, 1921. évi termés,
kiseb-nagyobb tételekben
eladó. — A ióterhek közel
nagy, száraz pince kiadó.
Értéstitést ad Nojsek Ge-
za kereskedő, Subotica.

Butorozott szobák bérbé
kerestének. Bővebbet Ma-
lusev-iroda. 9027

Lakást, két vagy egy
szoba, konyhával azonnalra
keresek. Joco Filipović,
Kopp keményítőgyár. 9020

Staniol (ezüst-papír) kapha-
tató minden mennyiség-
ben Mayerhoi optikusnál,
Subotica, Alexandrova-u.
9. 9015

Lakást keresek azonnalra,
szoba, konyha, speizt; le-
léspést fizetek. Cim a ki-
adóban. 8981

GUMMIBÉLYEGZŐT bár-
milyen nyelven készíti Mol-
nár József Subotica, Fran-
kopszka-ül. 23. Megren-
deléseket a Bácsmegyei
Napló kiadóhivatála is fel-
vesz.

ORVOSOK,

különösen operateurok figyelmébe!
Kevés tőkével kitűnő existencia biztosít-
ható nagy városban, ahol nincs konkur-
rencia. Részletes felvilágosításokszolgál
AKSENTIJEVIĆ I FIKSMAN
hirdetési iroda Beograd
Fraja Mian-44. — Telefon 23-22.

Vadászok!

Vadászfegyver és vadászleszer
szükségletüket legolcsóbban
BATA V. FIA
Subotica, Aleksandrova u. 7.
vadászfegyver és vadászleszer
nagykereskedésében szerezhetik be.
JANSEN FILS BELGA FEGYVERGYÁR
gyártmányainak eladása jótállás mellett.
Nagy raktár Bayard Ogris és Sauer
fegyverekben.
ANGOL ÉS NÉMET PATRONOK.
Tessék próbavásárlást tenni.
Eladás nagyban és kicsinyben.
Fegyverek javítása jótállás mellett.
Állatokat preparálunk.
Árjegyzék ingyen.
S. H. S. KIR. LŐPORELADÁS
1904

BECK JENŐ

KÖTŐ- ÉS SZÖVŐ ÜZEME
Üzlet: Pašičeva-utca 8.
Üzem: Pašičeva-utca 10.
Gőzfürdő mellett.

Saját készítményű

kötött áru

általánosan elismertek
és a legjobbak.

Mérték utáni rendelések
elfogadjatnak.

Gyapju-fonál eladás.

AKI JÓ, SZEP ÉS OLCÓ KARCSÁONYI AJÁNDÉKOT AKAR VENNI

MENJEN LÖWY TESTVÉREK

D'VATÁRUHÁZÁBA SUBOTICA, FÖTÉR.

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES TERENC - Nyomatott a kiadótulajdonos Minerva (ezelőtt Bácsmegyei Napló) Nyomda és Laphadó R.-T. Körlorgogépen Subotica dn.